

ELLENŐRZŐLISTA A KKV-K TÁMOGATÁSÁHOZ

BEVEZETÉS

A kkv-k (kis- és középvállalkozások) egyre inkább tudatában vannak a körforgásos gazdasággal kapcsolatos előnyöknek, mint például az anyaghurkok bezárása. Azonban a körforgásos gazdaság végrehajtási aspektusa nagyon komplex feladat. A jelenlegi üzleti modell függvényében teljes újragondolás és -tervezés, vagy fokozatos váltás szükséges annak mikéntjét illetően, hogy hogyan vállalkozunk.

A kkv-k gyakran nem nagyon ismerik a körforgásos gazdaság kifejezést, és nem járatosok a koncepciójában. Idáig az olyan kifejezések a gyakoribbak, mint “zöld gazdaság” vagy “erőforrás-hatékonyság”. Azonban a körforgásos gazdaság koncepciója túlmegy ezen, és kulcsfontosságú a valódi változtatások végrehajtása szempontjából.

Mivel a kkv-k kezdeti állapota, know-how-ja, és körforgásos gazdaságot érintő kérdéseik nagyon eltérőek, egy általános ellenőrzőlista a kkv-k támogatására a körforgásos gazdaság felé vezető útukon nagy kihívás. Mindazonáltal, nagyon sok kkv-nak könnyen érthető információra van szüksége arról, hogy hogyan tegyék meg az első lépéseket a körforgásos gazdaság felé.

Ennek a kérdésekből és ismertetőkből álló “ellenőrzőlistának” célja a kkv-k támogatása, hogy:

- növeljük ismeretüket a körforgásos gondolkodásról
- azonosítsuk a status quo-jukat a körforgásos gazdaságot illetően
- a megfelelő kérdéseket tegyék fel maguknak
- kapjanak egy kiterjedt listát a támogató eszközökről

ISMERTETŐK

Kérem, tekintse meg a három kérdést és a hozzájuk tartozó ismertetőket.

MIT JELENT A KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG?

- ➔ Kérjük, tekintse át az “**Információk a körforgásos gazdaságról**” című ISMERTETŐT

JÁRATOS A KÜLÖNBÖZŐ KIFEJEZÉSEKBEN ÉS DEFINÍCIÓKBAN?

- ➔ Kérjük, tekintse át “**A körforgásos gazdaság: szakkifejezések és definíciók**” című ISMERTETŐT

ISMER HASZNOS ESZKÖZÖKET, HOGY MEGTEGYE AZ ELSŐ LÉPÉSEKET A KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG FELÉ?

- ➔ Kérjük, tekintse át “**A körforgásos gazdaságot támogató eszközök**” című ISMERTETŐT

ÁTGONDOLANDÓ KÉRDÉSEK

A következő kérdések megválaszolásával egy kkv első visszajelzést kaphat az állapotáról, és arról, hogy a vállalat melyik témákkal foglalkozhat, hogy lépéseket tegyen egy körforgásosabb kkv felé.

A következő 50 kérdést öt kategóriába osztottuk. Amennyiben valamelyik kérdés nem érvényes az önök kkv-jára, kérjük, hogy hagyja ki azt. A kérdéseknél a "termék" kifejezést használjuk, de az termékeket és (ahol alkalmazható) szolgáltatásokat is magába foglal.

TERMÉKDIZÁJN & CIMKÉZÉS

1. Tudta, hogy egy termék környezeti hatásainak 80%-a tervezési szakaszban dől el?
2. Foglalkozik a termék moduláris kialakításának aspektusával?
3. Megfontol egyéb olyan fogalmakat, mint szétszedhetőség az újrahasznosíthatóság, újrafelhasználhatóság érdekében?
4. Az önök kkv-ja hogyan tekint az anyagválasztásra a tervezési szakaszban?
5. A kiválasztott anyagok megújuló vagy másodlagos forrásból származó újrahasznosítható/biológiailag lebomló anyagok? És hogyan kezelik az anyaghasználat csökkentését?
6. Figyelembe vesz ökológiai aspektusokat a csomagolást illetően (elsődleges és másodlagos csomagolás)?
7. Végzett már az ön kkv-ja életciklus-elemzési (Life Cycle Assessment) vizsgálatot, vagy leellenőrizte már, hogy az ön termékére vagy szolgáltatására léteznek-e ilyen vizsgálatok?
8. Tisztában van a terméke legnagyobb káros környezeti és társadalmi hatásaival? Melyik életciklus-fázisban fordulnak elő, és hogyan csökkenthetők?
9. Járatos a releváns termék-tanúsítási rendszerekben, és gondolt már arra, hogy beszerez például egy C2C-tanúsítványt (cradle-to-cradle - bölcsőtől a bölcsőig)?
10. Használ ön bármilyen fajta "társadalmi vagy környezeti állítást" a termékeire vagy szolgáltatásaira vonatkozóan?

GYÁRTÁS & BESZÁLLÍTÓI LÁNC

1. Milyen anyagokat használnak a termelési folyamatok során? Az ön kkv-ja gondoskodik arról, hogy ezeket az anyagokat addig használják, "ameddig csak lehet"?
2. Az ön kkv-ja mennyire függ importált nyersanyagoktól? Másodlagos vagy megújuló nyersanyagok használata előrelépés lenne?
3. Az "igény szerinti gyártás" (*production on demand*) opció lehetne?
4. A termelési folyamataiban optimalizálhatók az energia-/anyag-/vízhasználati ciklusai? Elemezte már valaha az ezzel kapcsolatos potenciális költség-megtakarításokat?
5. Gondolt már arra, hogy megújuló energiaforrásra/-szolgáltatóra vált?
6. Milyen káros anyagokat használ a termelési eljárásaiban? Hogyan lehetne ezeket lecserélni?
7. Az ön kkv-ja milyen fajta hulladékot termel? Hogyan csökkenthető ennek mennyisége?
8. A termelés során keletkezett melléktermékek/(fogyasztás előtti) hulladékot hasznosítani tudja ön vagy egy másik vállalat (zárt hurok kontra nyitott hurok). A másodlagos nyersanyagoknak ez a hasznosítása hogyan optimalizálható?

9. Az ön termelési folyamataiban lehetséges cél a nulla hulladék (hulladékkezelésből erőforrás-kezelés)?
10. Ismeri a beszállítóinak a termelési folyamatait?
11. A beszállítói melyik országokban termelnek, és milyen társadalmi és környezeti feltételek között?
12. Ha az ön esetében a beszerzésre, a gyártásra, és a terjesztésre gondol, melyik aspektus lehetne "körforgásosabb"?

TERMÉKJELLEMZŐK & HASZNÁLAT & ÉLETTARTAM VÉGE

1. Hogyan biztosítja a terméke vagy termék-összetevői élettartamának meghosszabbítását?
2. Az ön terméke rendelkezik kiterjesztett garanciával?
3. Hogyan foglalkozik a termék javíthatóságával? Csak Ön, mint gyártó tudja javítani, vagy a felhasználó és egy szolgáltató is?
4. A terméke frissíthető, vagy lehetővé teszi a többszörös használatot/újrafelhasználást?
5. Az ön kkv-ja biztosít termék-visszavételi rendszert?
6. Lehetséges a terméke vagy részeinek újragyártása/felújítása?
7. Tudja a fő okát annak, hogy a felhasználók miért dobják el a termékét (pl. bizonyos részei tönkrementek, kiment a divatból)?
8. Tudja, hogy mi történik a termékével használat után, élettartama végén? Van bármilyen fajta "hasznosítás" (újrahasználat/újrahasznosítás/energetikai hasznosítás). Ez a fogyasztás utáni hulladék hogyan csökkenthető vagy hasznosítható újra?
9. A fogyasztóknak tájékoztatást nyújt arról, hogy a termékének mi a legjobb ártalmatlanítási módja (pl.: visszaküldik Önnek, elviszik egy újrahasznosítási pontra)?
10. Milyen egyéb tájékoztatást nyújt a fogyasztóknak a termékéről (pl.: összetevők, karbon-lábnyom)?
11. Az ön terméke fogyaszt energiát a használati fázisban? Ha igen, ez csökkenthető?

ÚJ ÜZLETI MODELLEK & GAZDASÁGI HASZNOK

1. Az ön kkv-ja tudna "termék-hozzáférést" biztosítani (tulajdonlás helyett)?
2. Olyan fogalmak, mint a termékek hasznobérlete vagy bérlete, érdekesek lehetnek az ön vállalkozása számára?
3. Érdekelne a teljesítmény-alapú modellek (pl.: nyomtatás esetén nyomtatásonkénti fizetés).
4. Üzleti modell lehetne az ön kkv-ja számára a megosztási platform (pl. tranzakciós költségekkel együtt), ahol a termékeket közösen használják vagy kicserélik?
5. Milyen gazdasági előnyei lehetnének a körforgásos gazdaságból?
6. Hogyan tudja megkülönböztetni magát a versenytársaktól a körforgásos gazdasági elvek/üzleti modellek végrehajtásával?
7. Ismer jó gyakorlatokat az ön ipari szektorában, amelyekből inspirálódhat? Vizsgált már meg országán kívüli vállalatokat az inspiráció érdekében?

SZERVEZETI & MŰKÖDÉSI ASPKETUSOK

1. Az ön kkv-ja rendelkezik a fenntarthatósággal vagy a körforgásos gazdasággal kapcsolatos vízióval és/vagy küldetéssel?

2. Az ön vállalata rendelkezik széndioxid-csökkentési vagy bármilyen egyéb környezeti vagy társadalmi céllal?
3. Készít ön vállalati társadalmi felelősségvállalási (Corporate Social Responsibility) jelentést, vagy bármilyen egyéb, nem pénzügyi jelentést (pl. a Global Reporting Initiative szabványa alapján).
4. Mennyire átlátható az ön jelenlegi működési állapota?
5. A "csökkent, újrafelhasznál, újrahasznosít" hierarchia mennyire gyökeresedett meg az ön vállalatának működésében (pl. olyan témákat illetően, mint nyomtatás, rendezvény-szervezés, irodai felszerelés beszerzése?)
6. Az ön kkv-jának vezérigazgatóját érdekli a nagyobb körforgásosságra való áttérés?
7. Az ön kkv-ja belegendolt valaha a termékének "társadalomhoz és a környezethez hozzáadott értékébe" (mottó: a "kevésbé rossz" helyett "valami jót tenni").
8. Az ön kkv-ja hogyan tudja ösztönözni a körforgásos gazdasággal nagyobb összhangban lévő termékek innovációját?
9. Kik lehetnek a releváns partnerek az ön kkv-ja támogatásának szempontjából (pl.: minisztériumok, beszállítók, tanácsadó cégek, vállalkozásfejlesztési szervezetek, stb.)
10. Ha a teljes értékláncre gondol, kik a kulcsfontosságú érintettek (*stakeholders*) a körforgásos gazdaságra való áttérés szempontjából (pl.: nyersanyag-beszállítók, vásárlók, végfelhasználók)?

A MOVECO-RÓL

MOVECO – Intézményi Tanulás Mozgósítása a Körforgásos Gazdaság Kutatásának és Innovációinak Jobb Hasznosítása Érdekében.

"A hulladékod számomra kincs" – Ez a mottója az EU társfinanszírozásával megvalósuló MOVECO projektnek. Tizenhat partner a Duna Régió tíz országából azért szorgalmazza a nemzetközi együttműködés előmozdítását, hogy felgyorsítsa a körforgásos gazdaságra való áttérést. A DUNA Transznacionális Program keretében megvalósuló MOVECO egy Interreg-projekt, amelyet az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERDF) és az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA) társfinanszíroz.

További információért szkennelje be a QR-kódot vagy látogasson el honlapunkra:

www.interreg-danube.eu/moveco

Kérjük, kövessen minket a közösségi médiában, és arra hívjuk, hogy regisztráljon a MOVECO félévenkénti hírlevelére: moveco@bayfor.org

Twitter: @MOVECO_Interreg

Facebook: @Moveco.Danube